

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad ca: „licarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felélő szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohányüzletben.

B u k t i.

A Fejérváry-kormány három hónapi kinlódás után beadta a derekát.

Törvénytelenségben született, az ország fölháborodása kísérte míg uralkodott s megvetés követi a temetésén. Az alkotmányos elv uralkodása óta nem volt kormány Magyarországon, a mely annyi szegyet hozott volna a magyar törvény könyv paragrafusaira. Nem volt kormány, a mely az ország komoly létérdekét annyi könnyelmű hallgatóssal veszélyeztetetni próbálta volna, mint Fejérváry báró kormánya.

Azzal a jelszóval indult utnak, hogy a parlamentáris kormány számára akarja az utat egyengetni, de a mikor a hatalomba belekóstolt, úgy vette észte, hogy élni akar. Élni bármí áron. Ha Magyarország utána sir is. Ezért kívánt szövetkezni a szocialdemokratákkal, Magyarországsöpredőkével. Úgy tárgyalt velük, mint olvtársaival. Az Izrael Jakabok soha nem voltak olyan szívesen látott vendégek a miniszteri palotában, mint Kristó ur pünkösti királysága idején. O mily melegen szorongatta a kezeiket. Igaz, hogy más nem is nyújtotta feléje.

Aztán az öreg király mégis megso-

kalta a dolgot. S egyszerűen elcsapta a különös bandát. Három hónapi legénykedés után bucsut mond a fényes miniszteri palotának, bizonyára ilyen sóhajjal:

— No ide se térek többé vissza.

A Népszavában pedig olvassuk a fuldöklő zokogás jajszavát: Egy becsületes kormánya volt Magyarországnak s azt is megfojtotta a zsarnok feudalizmus s a sötét klerikalizmus!

Egy és más Ráczalmásról.

Melcsagos Formenyesi és kármacsbesi **báró FIÁTH PÁL** urhoz mint Fejérvármegye Foraspalozó Székesharmon. keryénye **Marosa Imre** rúcalmási lakos s adoznak Kézman Pál bíró, Führer Sándor jegyző, Merzich Geza s. jegyző és Miss Mihály pénztáros, ráczalmási lakosok ellen.

(Folytatás)

IV.

A községi képviselőtestület meghízta Kézman Pál községi bírót és Führer Sándor községi jegyzőt, hogy az állami iskolák felépítésére 40000 korona kölcsönt vegyentek fel egy ma előre megállapított budapesti takarékpénztárból. — A kölcsön felvételre, az összegből a félévi törlesztési részlet levonva lett. 37 ezer néhány koronát nevezettek a községi pénztárossal a pénztárosi naplóból bevételkép beírattak, de ugyanakkor azon

szolgáltak s reggelre jó friss vízben mosakodhatunk, egész boldogoknak éreztük magunkat. Háiba! nagyon keves elég ahhoz, hogy az ember boldog legyen.

Ilyen állomásunk volt Brückében. De sokkal érdekesebb volt emel a kirunai. Meg is kell nélni egy kissé állapotodni.

Kiruna.

Sokszor esedálkozunk utközben, hogy minduntalan teherszállító vonatokkal találkozunk, a melyek hatalmas, sötétbarna, vagy fekete kövekkel vannak megrakodva. Később aztán felvilágosítottak bennünket, hogy mindez a kirunai vasbányáknak, a világ leggazdagabb vasbányáinak terméke. A térképen haiba keresed szíves olvasó. Én is összenéztem a legújabbat s a legpontosabbat is, azon se találtam meg.

Kiruna a modern haladás érdekes alkotása. Olyan, a melyre legelőbbször Amerikában találnak példát. Két esztendővel ezelőtt még néhány szegény svéd kunyhó volt csak a helyén, ma egy 4-5000 lakossal bíró város hirdeti a munka és szorgalom előretörését. Már messzről látja az ember a hegy oldalában kiemelkedő, modern európai stílusban épült, emeltes épületeit, esinos villáit, a melyek körül már fák, söt parkok is zöldelnek. S mindez két esztendő leforgása alatt! Tavaly építettek ki a vasuti vonalat a norvég tengerpartig, Narvikig s ez a modern szállítási eszközök ezreket hozott erre a kegyetlen, kopár vidékre.

Alig hogy megérkeztünk, első gondunk volt, hogy alkalmat találjunk a nagyszerű vasbánya megszemlélésére. A vezetőség figyelmé külön vonaton szállított bennünket a domboldalon fekvő városka vizavizájához, a félóra jáásra fekvő vas-

összeget kiadásokba helyezték a „Dunapentele Ráczalmási takarékpénztár“ javára. A községi pénztáros egy fillért sem látott.

És mi történik:

Az iskola építőtállalkozója, ki a vállalati összeget bizonyos részletekben kapta meg, az utolsó részletet fenti összegnek a takarékpénztárhoz áttételről 1 1/2 év elteltével, mindig a takarékból vette fel. Természetes, hogy a vállalkozó pénzt vett fel, azon összeg a pénztári naplóból ki nem tűnhetik át, hogy a 40000 korona hogyan és miként számoltatt el, de annyi bizonyos, hogy a község az ilyen eljárás mellett minimum 700 koronát vesztett.

Mert ha a 37 ezer koronát a községi pénztáros készpénzben betáti könyvecske mellett helyezi el a takarékpénztárba, akkor azon összeg részletenkénti kiadás mellett is kamatozott volna 700 koronát de a mint történt a községi pénztári naplóból semmi nyoma sincs annak, hogy az említett takarékpénztár a 37 ezer korona után kamatot fizetett volna.

Szerintem az a helyes pénzkézelés, hogy minden bevétel előbb a községi pénztárba folyjon be és onnan adassék ki, az említett 37 ezer korona készpénzben nem volt meg, az csak papíron látott napvilágot, tudva volt az, hogy annak kiadása egy éven belül nem történik meg.

hegyhez. Este 8 óra volt, de az egész tájké napali világításban ragyogott. A hegy aljában megkezdődtek a falépítések. Néhány száz. Ezeket kellett felmennünk a művelés alatt álló területig. Oszintén szíves, boldogoknak éreztük magunkat, mikor a három napi vonaton ülés, a kényelmes, lassu mozgás után végre elpetyhüdt izmainknak is hasznát vehettük. Az étesebbek s a kiket az otthoni koszt vastagabb hájrétegekkel díszített fel, nem győztek esodálni a fürgeségünket, a mellyel a száz és száz lépcsőnek a nyakára hágtunk. Igaz! kipróbáltunk bele, lihegtünk, mint egy kisebb kaliberű kovács-fújtató, de nem adtuk volna aranyért, hogy végre módunkban van magunkat alaposan kitarasztani. Mire a hegy derekára értünk, éppen 9 óra volt, a mikor éppen szombati nap lévén az egy heti munka után szünet kezdődik. Ejjel-nappal dolgoznak a bányában, de szombaton megszünik a dinamit-bombák robbanása, a kalapácsok zuhogása, a vonatok még esikorogva, erőlködve nagy ivben vonulnak föl-felé, de a munkások sietve sietnek le: egy heti munka után pihenni. Az északi népek korlehetlen szigorúsággal betartják a vasárnapi munkaszünetet.

Érdekes volt ezt a bányász népet szemügyre venni. Marcona, sötét alak valamennyi. Csupa izom és erő mind. A mellett valami bágyadt fény lobog a szemükben. Nem tudom, a nehéz, tesiet-leket őrö munka, vagy az év háromnegyed részében nélkülözött világosság hiánya okozza-e, de a mellett hogy imponálnak az erejükkel, másrészt részvétet keltettek bennünk. Önkéntelenül jött az eszembe: milyen lehet ezeknek a szegény embereknek a lelkiállapotuk? Vannak-e vágyaik, szárnyaló ideáik? Fűrdik-e a lelkük a lélek tiszta boldogságnak verőfényében, vagy pedig

A FEJÉRMEGYEI NAPLO TÁRCAIA.

Utazás az éjféli nap országában.

Az idegen forgalom a svéd alföldön évről-évre emelkedik. A zordon tájké sokféle érdekessége, a kirunai vasbányák, de maga az a körülmény, hogy a Jegesienger Narvik felé innár vasuton is megközelíthető, sokakat vonz e felé az érdekes ország felé. Maga az állam a saját részéről mindent elkövet, hogy az utasok kényelmét szolgálja. Az étkezésre pl. rendes állomások vannak. Szintúgy az éjjeli szállásra is. Mert bármennyire kényelmesek voltak is a mi szalon kocsijaink, az éjjeli nyugalmat mégis jobb szerettük a rendes ágyak párnáit végigpihenni. Maga az állam építet az ut mentén szállodákat, a melyeket aztán az ott lakóknak bérebead.

Az étkezés még itt fönn is megtartotta régi svéd jellegét s a különféléseknek oly bőséges tárházában daskálkodhatunk, a melyet déli Svédországban említettem. Csak egy volt jellemző különlegesség: Az iramszarvas pészénye. Nem azért tetszett csupán, mert újság volt, hanem azért is, hogy olyan izléses szép falatokat tudtak befőlte szeletelni s a mely aztán vajba kisütve, még a szemnek is elég kellemes látványt nyújtottak. Izre pedig jól neki szabadtított fantáziával talán a sertés-karmanállinak is nyomába léphetne. Perze csak illó távolságról.

Ejjeli pihenésekre emeltes svéd faházakba vonultunk, a melyek a modern európai hoteléktől egy kissé messze estek ugyan, a mi elkényeztetett izlésünket nagyon sok tekintetben nem elégtették ki, de mivel csendes, nyugalmas ágygal

Mai lapunk 4 oldal.

Ennek csak a takarékpénztár vette hasznát, de hét a bíró és jegyző igazgató urak az ittem takaréknál.

Ezen esetről tehát szigorú vizsgálat tartandó, hogy az iskolai építést felvett 40000 korona miként és hogy számoltattó el, a takarékpénztár mily összegű kamatot fizetett és az hol van bevételként elszámolva, mert annak a számadási főkönyvben semmi nyoma, és ha volna is, akkor is helytelen, mert a 40000 korona elszámolása nem tartozik a többi rendes pénztári számadások közé.

Itt pénzkézelési hiba van, melyért felelős a községi bíró és jegyző.

V.

Az állami iskolák tervrajza, költségvetése elkészítésénél is 400 koronát vesztett a község a helytelenül kiadott árjelzési hirdetmény és feltételek miatt, mert azokban nem fordul elő, hogy a vállalat elnyerője tartozik azt fizetni, holott a tervrajz készítőjének meg lett mondva, hogy az elkészítési díj a vállalkozót illeti, így a tervrajz készítő vállalatát összegét úgy számították, hogy abban a 400 korona is befoglalható. A vállalat nem az övé lett, hanem egy másiké, az pedig nem fizette meg a 400 koronát, mert az a hirdetményben nem volt megemlítve, így a terv készítőjét a községi pénztárból kellett kifizetni, mi elkerülhető lett volna, ha helyes lett volna a kibocsátott hirdetmény.

(Folyt. köv.)

ÚJDONSÁGOK.

--- Személyi hír. Dr. Városy Gyula megyéspüspök tegnap délelőtt a gyorsvonattal Budapestre utazott, hogy az alkalolelles kongresszuson résztvegyen. Ma este visszaérkezett székvárosába.

Közigazgatás a városnál. Szekestehely városi törvényhatósági bizottsága tegnap délelőtt 10 órákor ülést tartott. Baró Fuchs Pál főispán elnökléte mellett. Az ülésen jelenlé-

tek: Tóth István főjegyző, Fittler Béla tisztifőügyész, dr. Árókay Antal helyettes főorvos, Turján József kir. pénzügyigazgató, Vajda Géza kir. főmérnök, Bogárné József kir. főállatorvos — Dieballa György, Karl István, dr. Löwy Károlyi dr. Eisenbarth Károly, dr. Saara Gyula, dr. Farkasdy Dezső, dr. Kövessy István bizottsági tagok. Az ügyforgalmi jelentés és a rendőrség jelentésének felolvasása után dr. Árókay Antal a főorvosi jelentést terjesztte elő, melyet fontosságánál fogva egész terjedelmében közöltük:

A város közegészsége a lefolyt augusztus hónapban jobbnak mondható, mint az előző hónapokban volt, dacára annak, hogy a születések a halálozásokkal egyenlo számban vannak. A csecsemők nyári behurcolta volt az uralkodó betegség, a felnőttékesztő szerveinek különösen a bélhuzalnak hurutos bántalmait illeti. Fertőző bajok nem uralkodtak, néhány esetben hasibagynáz mutathozott; a szükséges óvintézkedések megtették.

Részletes jelentés a következő:

Született törvényes 42, nő 41, trvtelen 1, no 1. Összesen 81 Hazasságra 15 pár lépett. Elhunyt ellenben: 12 fi, 43 nő összesen 55. Ebből 7 even alul a 3 törvényes fi 17, no 21, trvtelen fi 3. A Székelyország 14 halottja közül 8 volt székelyvári lakos.

Nevezetesebb halálozások. Vek szül. gyengeség 7. Kanyorcs 1. Gyermek asztm 2. Belső máj 2. Difteria 1, hasi typhus 1, tüdőlob 3, tüdőgyulladás 10, Guta 2, Vízkelet 2, elmebaj 2, aggkor 6, onkológusság 1.

Járványos v. fertőző betegségek állása a következő volt: Hasi typhus 1, augusztusig maradt a szarvrodott 5, 10, 3, bolgyógyult 8, meghalt 1, ápolás alatt maradt 1. Difteritis utg. 1-re maradt 1, szaporodott 1. Ebből gyógyult 4 elhalt 1.

A járványkórház egy typhus eset miatt 10 napig nyitva volt. A beteg gyógyult. A typhus esetek közül 2 kórházban, 2 közkezdőben tehát 4 eset utról volt.

A kerületi orvosok külön jelenteni valójuk nincs.

Az iskolák megnyitók, eddig minden iskola megvizsgálva nincs ugyan, de azért a megvizsgáltakra jelenem bátorodom: Olaj utcai iskola: beiratkozott eddig: I. oszt. ba 113, II. o. 98, III. o. 70, V. o. 62. Vízvárosi iskolába IV. o. 105, I. o. 84, II. o. 72, III. o. 79. Tóvárosi iskolába: I. o. 100, II. o. 82, III. o. 47. Egyesített osztály egy tanterem 132, V. VI. 60. Zámoly utcai is-

kolai I. o. 72, II. o. 67, III. o. 47. A szőmörce-utcai leányiskola I. o. 86, II. 72, III. IV. o. 84 (27 növendék a néptelen belvárosi leányiskolába küldetett, másképp 111 szám) V.—VI. 46.

Palotavárosi fiú iskola: I. o. 64, II. o. 80, III.—IV. o. 113, V.—VI. 56 tanulóval.

Az idő rövidsége miatt részben, részben a többi iskolákra vonatkozólag az idő szerint külső nem értesültem zsufoltságról, jelentést nem alhatok, vizsgálni nem volt még alkalomam.

Hivatkozással vagyok a községi elemi iskolai értesítő 10, 11. Éz-ik lapján a megjelölt vizsgálat alapján elhelyezhető létszáma, és ez nem a légtartalom köbmeteré. hanem az iskola negyszögletére szerint történt hivatkozom a nagyméltóság m. kir. vallás és közoktat. miniszter legújabb „utasítás”-ára, hol is 63-tól 80-ig enged meg a tanuló létszámát egy osztályban, s így joggal kérhetem a közigazgatási bizottság segítségét.

A rögtöní segítség főleg a tóvárosi iskolánál szükséges, s ezért kérem intézkedést. 140 tanterem, annak egészségére folyamodom, nem térkerve a pedagógiai és fegyelmi dolgokat. Javaslom azaz a szomszédos Mácsiről is úgy a Székelyvárban egy parallel osztály felállítását és a szükséges tanterem az idő lesz a meg a Deák Ferenc utcai iskola megépítési beszerzését.

Furian József kir. pénzügyigazgató jelenté: Az összes kintstani követelések összege: 1,647, 552 kor. 83 fill. Ebből befizettek 1,081,000 kor. 18 fill. Hátralek: 566,552 kor. 65 fill. Ideiglenes hazadementesség 44, fizetési hátrasztás 2 esetben engedélyeztetett. Az ülés 11 órákor ért véget.

Erzsébet királyné emlékezete. Már hét éve, hogy gyilkos kez költötte a legszeretettebb királyné drága életét; es e hét év rövid volt arra, hogy az a seb, melyet halála a nemzet szívében ütött, behegedt volna. Nem tudjuk feledni azt a királynét, ki kibékítette királyi férjét nemzetével. Ki anyagi jelét adta a magyar nép iránt érzett rokonszenvének, szeretetének. A magyar katolikus egyház évente engesztelő áldozatot mutat be és imádkozik lelke nyugalmáért és azért a kimondhatatlanul sok szenvedésért és lelki gyötrelémért, melyből a földön oly bőven kivette részét, mely kárpótlást nyerve. S-ékes-egyházunkban kedden d. e. 9 órákor mutatta be feynyes segédlettel dr. Városy Gyula megyéspüspök az engesztelő szent mise áldozatot, melyen jelen-

előnap minden erzesük s csak a maradt nap kenyerét való kezedem állati erődesztésért ezek: Pent szeretni s aztán család gondolat, álom, ábránd nélkül: Hisznek-e egy boldogabb szöbb világban, a hol a lelek tisztá virágai édes, elnem mulo gyümölcs-é érlelődnek: A szük lépéseken egymás mellett kellett volna elmenünk. Nem volt türelmük kívánni a kenyelmes lassú menést, hanem nekivagtak a hegyoldal meredek, álg jari oldalának s valami gyermek örömmel rohantak lefelé, Kírumbá. Hogyne! szombat este van s holnap vasárnap lesz, a pihenés napja.

A vashegyet ne gondolja senki valami különös jelenségnek. Epen olyan, mint a többi, csak a színe sötét. A sziklái rétegek s így könnyen szakadnak barabokra. Velünk jött néhány fiatal svéd mérnök s azok szívesen magyarizgattak mindent, a mire kíváncsiak voltunk. Maga a hegy 5 éve ismeretes a világ előtt. Akkor lelezték föl, hogy a világ vasércben leggazdagabb bányája, melynek vastartalma változó ugyan, de legmagasabb százalék a 72%-ot is eléri. A vasércet tartalmazó kőzet súlya 700 millió tonna. Ebből évente kint másfél millió tonna, vagyis 15 millió meternámszát aknaznak ki s szállítják vasuton, higan délnék, vagy fel csak felé, Narvikba. Onnan hajón Belgium, Hollandia, Németország és Anglia vasbányába kerülnek, ott kőlyasztják a vastartalmat s feljőgözzük. Az eddigi üzemetervek szerint legalább 200 esztendeig elart meg a kőlyasztás. A kírumbi bánya közelében van még két másik ilyen vashegy, az egyik 18, a másik 10 millió tonnát nyom. ket év előtt, a mikor még a vasut nem épült meg, iratszárvas-kegatonok szállították tovább a vasércet. Iszrólbelül 1000 ember dolgozik állandóan a bányában s vannak

keztük, akik 8 koronát (12 magyar koronát) is megkeresnek naponta. A bánya azonban csak akkor lesz igazán értékes, ha a vasércet ma ott a helyszínen fel tudják dolgozni s nem lesz szükség arra hogy a vasércet 1/2 % salakot is elszállítsanak. A legnagyobb hiány az, hogy Svédországnak nincs, vagy csak nagyon csekély a koszenbányája. A mit fölhasználnak, külföldről szállítják. A bányászathoz a villanyerő megoldandó meg a természeti erőkből, a gyakran előforduló vízesésekben, de a vas kiolvasztásához szükséges orási mennyiségű szénét megis csak külföldről kellene szállítani. Az egész telep egyebkent egy részvenytársaság, a mely a földterületet magánosoktól vásárolta össze, 1000 koronás részvényeken alapult, a melyek ma már 3500 koronát érnek.

Magam a bányán semmi látványt nem találtunk. Olyan mint akarmélyik művelés alatt álló kőlyánya. Bennünk, az ifjuságot azonban a hegy legeslegteje erceket legjobban, a mely körülbelül 300 meter magassággal emelkedett. A vállalkozóbb szelleműek nagyon keszkek voltak a megmászására. Nem mondom, hogy valami kenyelmes mulatság lett volna a túra, meredek, sok helyen sikos sziklatapokon feléle kuszni. Bizony nem egy helyen a megkezelámszas tudományához kellett fordulnunk, a melyet pedig pendelyes ifjuságunk ota meglehetősen volt már alkalmasok el is felejtetni. De hat Kírumban jarni s a vashegyet meg nem mászni, olyan szegénytelennek tartottuk volna a magyar hímre, a mit semmiféle bagoly-szappannal lemosni nem lehet. Szegény mernők barátaink bevallották, hogy ők már esztendő óta nem járták meg azt az utat mert hát kisebb gondjuk is nagyobb, minthogy ilyen

nyakörü vállalatra szánják a fejüket. De a mi kedvünkert, meg mivel társaságunk egyik ifju bolgytagja is résztvett a túra szorakozásban, ők se maradtak el tőlünk. Ott fóm aztán a svéd zászló tövében elénkeltük a magyar himnust, a Kossu h-mót, kigyönyörködtük magunkat a szép kilátásban, Svédország legnagyobb hegyének a Königsbergbe (2218 mtr.) magas ormának személtében s hosszas eszuskálás s egy pár cipótalp árán leevickeltünk a hegytetőről.

Lenm egy kis meglepetes ért Kírumban több helyen is látuk és nem tudtuk elköpzeni, hogy miért viselked az emberek, férfiak és nők vegyest, fátyolt (schleiert). Az igaz, hogy ez a fátyol közönséges szunyogháló volt, a melyet úgy húztak a fejükre, mint a zsákok, hogy a nyakukat is eltakarja. Mikor aztán leértünk, keservesen tapasztaltuk, hogy Kíruna környékén találhatók a földöl legesipősebb apró legvei és szunyogjai. Olyanok mint a moszkító Olaszországban. Ha megcsipik azembert, két napig tapogattja a feladagi nyomokat, akár a pólosét, mely tudvalevőleg magyar vendéglők megszokott háziállata.

Utközben barátságos beszélgetésbe elegyeltünk egy derék svéd mérnökkel. Persze szőnyegre került a svéd norvég, illetőleg a magyar-osztrák unió megbabalyodása. Nohát annyi bizonyos, hogy azon a bizonyos szőnyegen ő a norvégokat, mi pedig az osztrákokat úgy kiporoltuk, a mennyire emberi erőnkől, illetőleg a német tudományoktól telett. A különbség legfeljebb annyi lehetett, hogy mi nem egészen adtuk neki igazat, ő azonban mindent kétségesen elhitt, a hogya a sváregbeli sógort létszéglyaltuk.

A szállasunkra éjféltájban értünk. Nappali

voltak az összes polgári hatóságok, a tisztikar, továbbá a főgyám., főreál., keresk. akadémiá és a Ferenc József nőnevelde növendékei.

— **Köszönetnyilvánítás.** A helybeli keresztény munkásegyletnek Posits Mihály kanonok, egyestületi elnök 60 koránát, Mayer Károly papkanonok az egyesület zászlóalapjára szintén 50 koránát adományozták. Fogadják a nagylelkű adományozók e helyen is az egyesület hálás köszönetét. Az egyesület már régóta érzi az összetartás eme jelvényének hiányát, s hisszük, hogy rövid idő alatt mások is követik a kezdeményezőik nemes példáját.

— **A kaszárnya tolvaja.** Csázy Elemér és Pöchy Zoltán 60-ik gyalogezredbeli hadnagyokat az a kellemetlen meglepetés érte a napokban, hogy távollétükben a budai uti Kaszárnyában levő lakásukat feltörték és kifosztották. A tettes Bruszt Sándor közlegény, polgári életben lakatos. Bruszt alkules segélyével hatolt a lakásba, ahol minden értékeset összehesmagolt. Elvitte a főhadnagy örezes fehérruháját, melyeket közeli házassága esetére szerzett s nem hagyott egyebet hátra egy pár viselés cipőnél. A tolvaj, Csázy főhadnagy polgári ruhájába öltözve távozott a kaszárnyából.

— **Feltört persely.** Gonosz, elvetemült lélekre való eszedeket követelt el valamelyik sötétlő ember tegnap délelőn a szentferenciek helybeli templomában. P. Kudelka Gellért délután fél akarta nyitni Szent Antal perselyét, midőn megdöbbenve vette észre, hogy a persely környékén a fal megvan sérve s a persely el van mozdítva helyéből. Rögtön látta, hogy idegen kéz járt a szegények szentjének perselye körül. Sejtelmét beigazolta a szomorú tapasztalat, melyet a kitért persely bizonyított. A templom — tudvalevőleg — egész nap nyitva levén, valaki a déli órákban, a mikor az ajtóasztokodó legritkábban fordulnak meg a templomban lefeszítette a perselyt s tartalmát elidegenítette, aztán visszatette előbbi helyére. Valószínű, hogy a rosszlelkű ember, nem sokat vitt el, mert a főnök szombatán délután Kisasszony napja után, vette ki utólag az összegyűlt pénzt s azóta nem sok, legfeljebb 15-20 korona gyűlhetett össze. A mint tudvalevő, a Szent Ferenciek a perselyekben összegyűlt pénzt templomok restaurálására gyűjtik fel. Ezen a lassan összegyűlt összegben alakították át a templom minden olajat, legutóbb 5000 kor. költséggel a fölöttart s most a régi elromlott orgona helyett szeretnének egy újat

világosság vett beállítását körül. Másnap vasárnap levén, a borsváltást feltétlenül szükségesnek találtuk. S nem is volt mindennapi multság, mikor éjfél után egy órákor a függönyök mögött nem lámpafény, hanem az éjszeli nap tiszteletteljes fénye mellett gyakoroltuk az ábrázunkon a borhéllyművészet minden képzelhető finomságát.

Julius 16-án vasárnap, Karmekhegyi Boldogasszony ünnepeén bucsut vittünk hírutatól. Véletlenül emléket is vittem magammal. Nem szonyogcsipést, hanem egy iramszarvas szarvat. Az állományon egy eszenvész lapp árulgatta s nekem ropantul megvettszett a kacór tizenegygyű szarvaska, nem lévén magasabb három szélesebb két arasztnál. Ezt cipeltem magammal három héten keresztül, természetesen mindenütt méltó feltűnést keltve vele. Szegény lapp egy potom koronáért vesztette.

Kirunától északnyugati felé a norvég határ irányába vittük utunkat. A vidék mindinkább zordanabb lett. A fakéjformán teljesen elmaradtak s eszenvész bokrok, meg a védetebb helyeken gyökert vert virágok mutatnak, hogy a természet nem szánta teljesen pihenésre magát. A kopár zikkák felhősege szinte égte a szemünket. Itt a hegyszakadékokból elővillogott a vakító fehér ó, hirdelve a tél hatalmát, melyet a napsugár lig képes valaha legyőzni.

Dél előtt 10 óra 55 percek pedig a Kéks-ránsent a svéd határt, hogy onnan már norvég időn folytatjuk utunkat tovább.

Bilkei Ferenc.

fölállítani. A sötét lelkű tolvaj Isten dicsőségét rabolta meg, azt hisszük, nem kételkedik benne senki, hogy az ilyen pénzen miúgyan élten áldása.

— **Betörések.** Tegnap éjjel betörők jártak a Széchenyi utca és a Budai uti több házban. A betörők Molnár Béla ügyvéd házában jártak először. A kert felől hatoltak az udvarba és a nyitott verandán át az ebédlőbe. Majd több szobában áthaladva Molnárék hálószobája melletti kis szalonban a szekrényeket kezdték fészegetni. A zajra felébredtek a házbeliek, mire a betörők elmenekültek. Innen a kertek alatt a budai uti és Vörösmarty-ter sarkán levő Zollner-féle házba mentek, ahol Laufnauer fűszerüzletet próbálták feltörni, majd Jadernek Andor mészárosüzletébe hatoltak be. A betörők mindenütt pénzt kerestek, mert semmi egyebet nem vittek el. Innen a Zsigrai féle házba mentek, ahol a konyhaijtót vették fel, de itt a cseféld ebredt fel, mire azután a betörők elmenekültek. A rendőrség keresi őket.

— **A dühös anglus.** Nagy nepesödületet idézett elő a napokban a városházteren egy idegen kinezésű alak fűtendő viselkedésével. A határokt temploma mellett állva megnézett a teraszalkonyutagi oldalon fekvő ormatlan nagy házra s dühösen hadonászva botjával, bangosan kiabált a maga idegen nyelven. Talán karakodott is. Csakhamar nagy neptömeg vette körül a merész atyát, de senki sem mert méltó haragjának tüzeze olajat önteni azzal, hogy megszólítsa. Vegre lapuknak egy Amerikát megjárt barátja, ki az Atlanti óceán toronymagasságú hulláman ismerkedett meg az angol nyelv elemével, felismerte nyelvtől a haragos idegent s beszédbe ereszkedett vele. Megtudta, hogy Albion haval áll szemben, ki a múlt heti budapesti börtönügyi kongresszusról jött a városunkba a börtönök tanulmányozni. Meltatlansága akkor tört ki, mikor a városházteri ormatlan hazat megpillantotta. Börtönök nézte a boldogtalan, s nagyon megbotránkozott azon, hogy a XX. században a civilizált Európa közepén ilyen börtönök építenek a megvédett polgárok részére. Lapunk barátja látva a tévedést, magára vállalta a kaluzs szerepét s felvezette új ismerősét a városkeresés büszkén mutatta meg neki Juszticia istenasszonyának a tisztelt rab urak tiszteletére emelt fényes palotáját, közben mesés dolgokat beszélve el az állandóan benniakok urai kényelméről. A magyarázat szemmel láthatólag megnyugtatta a rabok derek barátját. Csak egy keszég nyomta meg jószágos szívet, melynek hamarosan kifejezést is adott, midőn így szólt vezetőjéhez:

„De mondja kerem, igazán nem börtön az a nagy ház, amelynek Isten annyira felindultam?”

„Nem hat,” hangzott a válasz.

„Hát mi?”

„Az, kerem, Szekestelvárv első elemi iskolája, hogy a város személtényei jarnak tanulni és művelődni.”

„Vagy úgy? Az már más!”

„Hogy mit gondolt magában a civilizáció lelkes bajnoka, arról nem szól a krónika.”

— **Az u. n. „zsidóújság”,** a helyben tetemes kormány-szubvencióval megjelölt „Székeshelyvár és Videke” a vasárnapi népgyűlés impozans hatása alatt teljesen elvesztette (bocsánat a paradoxonért) az — esztét. Tudjuk, hogy ha egy hüség házörző véletlenül templomba téved, nagyon ideges lesz az orgona hangjának hallatára és a maga módja szerint ad kifejezést fájo érzelmeinek. Ki vehetné ugyanezt rossz néven az ügyvivo kormány fehérvári házörzőjétől. Mit lehetne a keresztény szocialisták s a koalíció együttes gyűlésének fenséges harmóniájával szemben, mint-hogy ő is „hangot ad” a maga módja szerint. Persze ez a hang a jelen esetben is a szokott-nál artikulálatlanabb. Szűzja a néppártot és a keresztény szocializmust, mint a bokrot, közben rá vesorítja fogait a függetlenségi pártja, védelmébe veszi. már megint csak a maga szerény tehetőségéhez mérten — a hazátlan bitangokat, a félrevezetett keresztény munkásnép fillereit Osten-dében fűrdőző Weltner és egyéb Jakabokat, az őket megvásároló hadkló kormányt (hja! az abrakos tarisznya!) és befejezésül megmarja, izléstelenül gúnyolja a vasárnapi, nagy előrelátással és tapintattal működött rendőrséget s szinte érez-zük mennyire fáj kebelének, hogy az a 150 sip

pal felfegyverzett cokolista fel nem früstökölhetette a városnak a gyűlésen megjelent 5000 hazafias keresztény polgárát.

Maga a tudósítás, még inkább a hozzá fűzött relléki szinte hemzsegek a szándékos ferdtések. Az u. n. „zsidóújság” szerint akkor lett volna a vasárnapi népgyűlésen megőve a szólásszabadság, ha az itt-ott lézengő vörösek, éretlen handbandáink szabad folyást engedett volna a rendőrség s az alatt a népgyűlést tartó polgárság ezrei, a gyűlés szónokai szájkosarat kaptak volna, hogy ne beszélhessenek.

Az u. n. zsidóújság hülye hazugsága az hogy a népgyűlésen résztvett néhány tisztá függetlenségi vezérfértiu — Zboray beszéde miatt — ott akarta hagyni rögtön a népgyűlést, de a rendőrség megakadályozta őket.” A rendőrség tényleg úgy intézkedett, hogy a kávéháznak teraszra nyitó ajtaja be legyen zárva, hogy a kávéházon át ne jöhessen mindenki a szónokok hátamögé, mint a 8-iki nagy koalíciós gyűlés alkalmával, mikor a kávéházon át a teraszra tödülök miatt ott mozogni nem lehetett. Ha valaki azonban ki akart menni, szívesen kiengedték. Nem „a koalíciónak kell a görögötz”, hanem az u. n. zsidóújságnak kellene egy kis ész, bár nem hisszük, hogy e kívánságunk valaha valóra váhik.

Még hülyebb hazugság az, hogy Farkasházy Fischer Zsigmond a „népgyűlés hangulata és az a vallásbeli korlátményei közti nagy ellentét miatt tartotta tanácsosabbnak visszalépni a szónoklásról.” A gyűlésen nem bántottak senkinek vallási meggyőződését. Az édesdi képi-elő látta, hogy a gyűlés nagyon hosszúra nyulnak ha még ő is fellepne s ezért lemondott a szólas jogáról; éppen ezen okból nem beszélt Köller Tivadar sem, a másik függetlenségi képviselő. A bankett folyamán Farkasházy elmondta, amit mondani akart. Legélesebb szavakkal ítélte el a Kristóffy-Bokányi cegeti tehat a velük szolidaris u. n. zsidóújságot is és kifejezte rokonszenvét a hazafias munkások iránt s örömet a gyűlés nagyszerű sikere felett.

Aztán mit beszél az u. n. „zsidó újság” az „előre hirdett fogadtatásról”? Ki hirdette? A rendezőség elhatározta, hogy nem rendez fogadtatást. A keresztény munkások is saját jószántukból, függetlenül a rendezőség megállapodásától, mentek le a vasúthoz, hogy szónokokat fogadják. Az u. n. „zsidóújság” továbbá nem csak vak, hanem süket is volt, mikor nem hallotta, hogy bizony a zenészek nagyon is szepen játszottak a Hymnust, csak előbb elkezdtek, mint az ónási közönség belekapott volna az énekbe.

A ma a „neppárti sajtóról”, „reakcionarius elvek haugottatásáról” hebeg a gyűlés fenséges sikeréről megjélt u. n. „zsidóújság”, arra azt jegyezzük meg, hogy a függetlenségi program nem egyenlő a kereszténység támadásával, de a zsidóliberalizmus tényleg a kereszténység tagadása. A gyűlésen tényleg nem hirdettek zsidó-liberalis elveket, hanem hirdettek hazaszeretetet, ósi alkotmányunkhoz való hűséget s tiltakoztak a liberális párt gonoszága ellen.

Csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy a hazafias ellentállás jogos alapján álló vármegye jegyzői, a város és megye hazát, vallást szerető, Isten imádó polgárai mikor dobják ki házukból azt a hazátlan szocializmust dédelgető, Jakabot favorizáló rongy papirost.

— **Tűz a Sárca-utcában.** Ma délután tűz volt a Sárca-utca 16. és 17. szám alatt, Kuglcs Mihály és Alföldi János földmivesek házábanál. Mindkét helyen egy-egy kazal égett le. A kivonult tűzoltók a tüzet rövidesen lokalizálták.

Kereskedelmi iskolában érettségit tett ifjú jegyző gyakornoknak ajánlközik.

Cin a kiadóhivatalban.

— **Véres éjszaka.** Vértől ázott ma reggelre a Könyök-utcai örömtanyának környéke. Till Ferenc 17 éves fodrászegéd hasba lötte Schmied Ferenc mészárossegédet, azután maga ellen fordította a fegyvert és öngyilkossá lett. Till Ferenc szerelmes volt a Wirth-féle ház egyik leányába és szinte beteges nyugtalanság vett rajta erőt, ha valaki csak beszélni is mert a leányával. Egy héttel ezelőtt Till Antal József mészárossegédre is rálött az utcán, mert ez vett magának batorságot, hogy Till jelenlétében társalogni mert az örömléányval. A fodrászegéd, aki az utóbbi

időben éjeleit állandóan a házban töltötte, tegnap éjjel is megjelent ott, de midőn megkérdezték, hogy holgye Schmiéd Ferenc meszárossággal van távol, az utára ment és lesbe állt. Éjjel két óra volt, amikor Schmiéd távozott a helyiségből. Alig hogy az utára lépett Till felháta maga előtt, aki revolvert rántva négy izben egymásután Schmiédre lőtt. A jövészek egyike talált és Schmiéd Ferenc megtántorodva a falnak esett, amit látva a merénylő, elmenekült. Schmiéd bár sebe erősen vérzett egy társa segítségével a városházára vonszorgott és Sulyok János naps rendőrbiztosnak bejelentette az esetet. Sulyok a sebesültet kiszállította a Szent-György kórházba, ő maga pedig azonnal a helyszínére ment a nyomozás megejtése és a merénylő elfogatása végett. Till Ferenct azonban sehohsem találták és csak reggel fél 4 órakor akadtak rá holttestére a Könyök-utcában, a hol a kocsiút közepén Szenszenstein János 16. sz. alatti háza előtt feküdt a porban. Körülötte nagy vértömegek voltak és még kezében szorongatta a revolvert, a melylyel a merényletet elkövette és a maga életét is kioltotta. Till Ferenc zsebében egy levelet találtak, a mely szülei nevére van címezve. Ebben a levélben azt írja, hogy ne haragudjanak rá, de meghal, mert éri, hogy másképp testvérgyilkossá kellene lennie. Ez a levele a szerencsétlen gyermek ember családú bajai miatt íródott, mert ismerősei előtt többször azt említette, hogy testvérei vagyoniilag megrövidítették. Így tehát Till már régebben készült a halálra. Az öngyilkos hulláját behallították a volt városi kórház halottasházába. Gyakran utunk már e lap hasábján arról, hogy mennyire tüdőves dolog volna, az Ösz-utcában egy éjjeli állandó őrzőjárat létesíteni, mert ezáltal elejét lehetne venni az Ösz-utcában meg megújuló és napirenden levő vérengzéseknek.

Lakásfosztogatás. Ma délelőtt ezideig ismeretlen tettes behatolt az Osztrák Magyar Bank épületébe és ott a eszedek szobájába osonva, két aranygyűrűt és ruhaneiméket lopott. A rendőrség már nyomon van.

Titokzatos sebesült. Tegnapelőtt este egy magát Pinter Istvánnak nevező egyén vétele fel magát a Szent-György kórházba egy, az oldalán tátongó lövésű sebbel. Pinter az orvosok kérdésére, hogy hol sebesült meg, nem akart felvilágosítást adni, miért is tekintettel sebesültének súlyos voltára nyomban értesítették a kir. törvényszéket. Sárkány Ferenc vizsgálóbíró nyomban megjelent a kórházban, ahol Pinter sebesülésére vonatkozólag a következőket adta elő: Budapesten, ahol egy gyárban dolgozott, ismeretlenségére volt egy férjes asszonnyal, akit szombaton este felkeresett lakásán. Másnap reggel felebratve oldalán egy lövésű sebet vett észre, a melynek eredetére azt hiszi, az asszony ejtette rajta, mert félt, hogy elhagyja. Sebével a Szent-István kórházba vétele fel magát, de onnan mástap mint gyógyulást elbocsátották. Ekkor vonatra ült, hogy hazamegy szülőfalujába Bedegre, de Siófokon oly rosszul lett, hogy kénytelen volt visszafordulni és a Szent-György kórházban felvételre jelentkezni. A mindenesetre titokzatos eset ügyében megindult a nyomozás.

Erdőégés. Inota község határában tegnapelőtt reggel gygyuladt a gazdaközönség tulajdonát képező erdő és egy meglehetősen nagy terület leégett. A kár körülbelül 2000 korona. A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

Névváltoztatás. Tonamár József móri illetőségű, budapesti lakos, valamint kiskori gyermekjei vezetéknévüket belügyminiszteri engedéllyel Tót-ra változtatták.

Kifogott hulla. Dunaudony község határában a napokban egy 40-45 év körüli férfi hulláját fogták ki a Dunából. A hullán külérőszak nyomai nem láthatók és így valószínű, hogy az illető öngyilkosság folytán lelta halálát a Duna hullámaiban. Az illető kiltét, kinek külseje munkásra vall, nem sikerült megállapítani.

A játék vége. Borzalmas halállal halt meg Keresztes István sáregresi földműves 9 éves hasonnevű fiacskája. Pajtásaival atyja udvarán egy kazal tetejéről ereszkedtek le. Keresztes Pista is követte társai példáját és a kazal egy másik részén, ahol egy vonyogó volt a kazalba lészve, csuszott lefelé. A gyermek nem vette észre a vonyogót, amely azután ereszkedése közben ágyé-

kába hatolt és a szerencsétlen fiút valószággal felnyársalta. A vaseszköz hozzá jobb vállán jött ki. Keresztes Pista két óráig kínlódott, míg végre megváltotta borzasztó szenvedésétől a halál.

Tűz a Belmejorban. Polgárdihoz tartozó Belmajorpusztán, a mely Reich Alfréd birtoka, f. hó 10-én egy hatalmas szalmakazal lett a lángok martalékkává. A kár körülbelül 1300 korona. A tűz valószínűleg gyújtogatásból keletkezett.

Érettségét végzett kath. ifju jegyző gyakkornoki állást öhajt azonnal elfoglalni. Cim a kiadóhivatalban.

A Közgazdasági Bank és Takarékpénztár részvénylásság szeptember 1-től kezdve délután is tart hivatalos órákat és pedig $\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{5}$ -ig.

Az „Arpádfürdő“

hideg uszodája folyó évi augusztus 12-én délután 13 órakor

MEGNYILOTT.

Bejárati kizárólag a Várkörutól (Csatornapart.)

Fürdő-idő:

Ferfiak: Naponta reggel 6—8 óraig, délután 2-tól este 6 óráig, szombati napon este 7 óráig.

Nők: Naponta reggel 9 óráig déli 1 óráig.

Fürdő-árak:

Felvezetés, befizetés	10 fillér
Tanfű és gyermekjegy közös felkötésben	20 fillér
Lepedő	14 fillér
Kis lepedő gyermeknek	10 fillér
Felülkötés	6 fillér
Fürdőszoruba	6 fillér
Neműszoruba	10 fillér
Gyermekszoruba	6 fillér
Fürdőkalap	6 fillér

Jegyek kizárólag a fürdőpénztárnál kaphatók.

Óriási tűzvész Martonvásáron.

A perzselő, 30-40° körül fellegő forróság állandó rettegésben tartja országunkat. Ma innen, holnap onnan halljuk a vészit, a lakosokat földönfutóvá tevő tűzveszedelmek riásztó jajszavát. Kedden d. u. Martonvásár, megyénk egyik legtekintélyesebb községének jelentős része lett a szörnyű elem martalékkává. D. u. 1 órakor vészkiáltások verték fel a félken martalékkó híkosokat. A község fútcsáján, a takarékpénztár alul a községi bíró lakásának szérűskertje táján sűrű füstgomoly emelkedett az ég felé. Hogy tulajdonképen hol keletkezett a tűz, még ma sem tudják megállapítani. A férfi nép nagy része kénytelen volt lórszpontot szolgáltatni a katonaság számára. Az asszonyok s a házak többi lakói pedig nagyrészt a vásárbán voltak — a melyet szintén kedden tartottak. Ma csak hanyabban a község plebánosa félreverte a harangokat s a lakosok csak ezután rohantak a veszedelmi színhelyre. Akkorra már három ház egész környéke égett irtózatos füstgomoly között. Oriásiva tette a veszedelmet az a körülmény, hogy a lakhelek minden része sűrűn be van építve, vagy kazlak és asztalok számára volt lefoglalva. A szerűskertből a láng rettenetes gyorsasággal terjedt a házakra, majd az erős szél által elszelve a többi házakba kapaszkodott. Sok veszedelmet okoztak az égő szárnyasok, tyukok és galambok, a melyek égő tollaikkal a szomszéd házakra is átrepültek. Néhány szegény galamb felgyújtotta a szemben épült házior épületet, a hol három ház szintén a tűz martalékkává lett. Nem telet bele egy óra s huszonegy ház, 60-80 részben lakott mellékhéüület lobogott a pokoli lángtengerben. Öltársól alig lehetett szó. Nem volt a ki vízet szállítson s a tüzőltők munkáját végezte. A nép kétségbeesve tördelte kezeit s tehetetlenül nézte, mint robban össze

egyik épület a másik után, eltemetve egy egész élet összes keserves kereményét. A házak egy része bádoggal volt ugyan fódve, de ez sem szolgált oltalmul az irtózatos veszedelem útjában. Elégett több százra menő baromfi, 50—60 darab sertés, sok birka, tinók, a gazdák összes gabona készlete, takarmány, szalma bútorok stb. A mit menteni tudtak, Holesky Ágoston plebános házához hordták, hozzá vitték a lakosok összes pénz-züket, a mit a veszedelem útjából kimenteni képepek voltak. A község intelligenciája, köztük a minden áldozatra kész nemeslelkű plebános minden lehető elkövettek, hogy a nagy fejetlenségben valamit menteni tudjanak. Így sikerült a tüzet lokalizálni. Az utca egyik felén sűrű fák és néhány cserépszindelyes ház állította meg a veszedelmet, a másik oldalon pedig egy emeletes magtár, a melynek ablakain és tetőzetén keresztül férköztek az oltáshoz. A környék összes tüzőltőt távirat útján értesítették a szörnyű veszedelemről. Csakhamar ott is termettek Baracsokról, Tordasról, Gyuróról, Nagytétényből, Budafokról, Érdről, összesen 15 tüzőltő testület s mindent elkövettek a veszedelem megállítására. A budapesti tüzőltők szintén táviratban jelcték, hogy készek a tűzvész színhelyre jönni, ha a községben elegendő víz van az ő gőszivattyúik táplálására. Mivel azonban Martonvásár erre képtelen volna, tehát nem jöttek. A Budapestre távozott fuvarosokat szintén táviratilag hítták haza, a kik 10 óra tájban haza érkezvén, megkönnyítették a nehéz munkát, a mit egyébiránt az a körülmény is elősegített, hogy az addig dühögő szelvésv csállott. Éjjel tájban jóformán elnyomták már a tüzet, de az égő zsaratnokokat, a tűz lappangó fészkeit még ma is öntözik. A zsaratnokok közt temérdek megsült baromfi, sertés, megégett gabonát találtak. Beégték még a pincék is, a melyekbe sokan mindeimket lehodták.

A kár 100-200 ezer korona körül van, a melynek egy része azonban biztosítás útján megterül. Csupán két ház nem volt biztosítva. A kárvallottak nagy része módos, tehető, gazda volt, a község leggyogyonosabb lakói közé tartoztak.

A tűz oka mindeddig ismeretlen s a megindított esendőri vizsgálat lesz hivata, hogy a részleteket felderítse. Beszélnek ugyan a katonák esetleges boszujáról, a melyet azonban mi még az adott súlyos, körülmények közt is kizártnak tartunk. A martonvásári üzlettulajdonosok egy része ugyanis — a mint bennünket értesítenek — hitvány bandává szövetekezett az ott állomásozó szegény katonaság kifosztására. Tudván azt, hogy az éhes, kifáradt, agyongyötört katonák az utolsó fillért is kész kiadni, hogy egy darab kenyert, vagy egy kört italt kapjon. A martonvásári kereskedők ezt a körülményt akarták a maguk javára kihasználni s hallatlan árakat követeltek a szegény katonáktól. A hus kilója 3 korona volt, a kenyert kilonként 60 fillérett árulták. Az egyik pék hír szerint 300 kenyeret sütött ki kedd reggelre s mire a nap felvirradt, minden tulajdott 60 fillérjével. Sokan úgy gondolkoznak, hogy ennek a nemtelen eljárásnak nemtelen megboszulása lett volna a keddi tűzvész. Mi nem akarjuk hinni sem az előzményt, sem a következményt, azért csak fentartással adjuk le sorainkat.

Megemlítendőnek tartjuk azonban, hogy Holesky Ágoston plebános a tűzvész címültával az összes tüzőltőket a maga költségén, saját házánál megvendégelte, ezzel is mutatván, hogy testtel lelekkel népéért és annak javáért él.